Ч. 195. Четвер 14 (1) вересня 1905 Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.
Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.
Письма приймають ся лиш франковані.
Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.
Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Ґавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Ще про зміни в міністерствах. — Положенє на Угорщині. — Події в Росиї. — З Японії.

Чотири міністерства а то: міністерство справедливости, просьвіти, торговлї і зелізниць мають тепер лиш провізоричних управителїв, отже суть до обсади чотири посади міністрів. Кому они дістануть ся, ще не знати. Загально лиш здогадують ся, що опорожнені посади призначені для членів парляменту. Припускають, що тека міністра справедливости і торговлї дістане ся якимсь Нїмцям, тека міністра просьвіти якомусь Полякови а міністром зелізниць стане якийсь Чех. Молодочехи, здаєсь, невдоволені з тої і маючої ще наступити зміни. Орґан їх „Narod. Listy" пишуть: „Зміна в теках міністерских єсть для нас тайною. Бар. Ґавч не може числити на то, щоби узискав більшість в теперішній ситуациї. Парляментарна реконструкция кабінету в теперішній хвили не єсть річию імовірною. Специяльні відносини до чеської делеґациї мусять як найскорше виясниги ся".

Яке єсть в теперішну хвилю положенє на Угорщині, годі знати. Бар. Феєрварі був вчера на авдиєнциї у Цїсаря у Відни, але що виніс звідтам, годі знати. Угорске бюро кореспонденцийне довідуєсь, що бар. Феєрварі подав ся до димісиї, і зачувати, що Цїсар сими днями покличе до себе проводирів коаліциї, щоби поінформувати ся о положеню. Тож само бюро заперечує чутку, мов би правительство мало намір октроювати загальне право виборче. Кілько однак правди на тих звістках, годі знати.

Але крім загальної кризи державної має Угорщина ще й иншу вельми сензацийну справу. Якось недавно тому появила ся брошура під заголовком „Криза на Угорщині і Гогенцоллєрни", котрої автор хотів нї більше нї меньше лиш бачити Гогенцоллєрнів на угорскім престолї. Що й проча Австро-Угорщина або лїпше кажучи теперішні краї австрийскі стали би прускими — се очевидно авторови яко Мадярови байдуже. — Властям державним розходило ся тепер о то, щоби вишукати автора брошури. Показало ся, що автором був якийсь журналїст Арпад Циґаній, котрий був секретарем давнїйшого угорского міністра Банфі'го, а відтак став урядником почтовим і тоді допускав ся спроневірень, за що відсидів два роки в криміналї. Отже того Циґані'го полїция вислїдила і арештувала. Він призна в ся до авторства і — як кажуть — мав вчера зізнати, що написав ту брошуру за відомостию і під впливом чоловіка, котрий був міністром в чинній службі.

На Кавказі розгоріло ся на добре. Революция в повнім розгарі а дивним дивом власти державні чи не можуть, чи таки не хотять єї спинити — бо річ певна, що початок до тої революциї вийшов таки від тайних аґентів російского правительства, хоч нинї говорять, що єї викликали то турецкі то перскі аґенти. В Тифлїсї прийшло вчера до страшного проливу крови. Товпа робітників і иньших людий впала була до ратуша. Під ту пору не було засїданя ради. Ґубернатор завізвав бурмістра, щоби він опорожнив салю, але той заявив, що не має на то способу. Відтак виступила полїция против товпи, але комісаря полїциї відперто. Тоді завізвано сотню козаків. Козаки завізвали товпу, щоби розійшла ся і обіцювали, що не арештують нікого. На то відповіла товпа голосним криком і почала стріляти до козаків; переломлено також мур сусїдного дому і стріляно зпоза него. Одного козака і одного аґента полїцийного зранено. Тоді почали й козаки стріляти. За чверть години було 27 людий убитих а 75 тяжко ранених.

Зачувати, що в російскій сухопутній армії і в маринарці мають бути заведені важні змі-

Вандрівка тїла.

(З італїяньского — Туччія ді Манетті.)

(Конець).

Архітект з малою горіючою восковою сьвічкою в руцї іпов повільним кроком стрімкою улицею в долину.

— Добрий вечер, Маттео! — поздоровив він Ґрасса вже на кілька кроків віддаленя. — Чи може глядаєш Ґрасса? О скілько знаю, приїхала єго мати і він вже від години сидить з нею дома.

Сказавши то, Донателльо пішов дальше своєю дорогою, бо не хотів вдавати ся з Ґрассом в довшу розмову; Ґрассо глядів за ним мов скаменїлий. Однако вскорі отямив ся і пустив ся в напрямі недалеко положеної публичної площі.

— Там буду так довго стояти — постановив собі — доки не надійдуть які знакомі, яких міг би я спитати: хто я властиво є! Маттео чи Ґрассо?

Не потребував довго ждати. Від судового будинку наблизило ся кількоро людий, між котрими було кількох судових екзекуторів. Ледве опинили ся коло нашого артиста, як один з них обернув ся до него:

— О, дивіть, атже то Маттео, котрого ми глядаємо. Прошу вас, сторожі права, беріть того чоловіка, він мій довжник.

Того було Ґрассови все таки за богато. Він боронив ся руками і ногами, але що то могло єму помогти против переваги. Він покликав ся заєдно на то, що він Ґрассо а не Маттео, але єго лиш висьміяли.

— Чейже я буду знати моїх довжників! — обурив ся віритель. — Тепер Маттео не утїкнеш менї. Наперед!

В суді привели арештованого перед судию — приятеля Брунелєскі'го. — Той списав протокол і поводив ся цїлком так, немов би знав дуже добре Маттеа і немов би в тотожности особи не було ніякого сумніву. Відтак велїв він єго завести до арешту довжників. Сидячі там повитали єго грімким: „Дай Боже здоровлє, Маттео!" — і то один то другий говорив з ним, немов би був єго давним товаришем.

Бідний Ґрассо не міг заснати і перекидав ся неспокійно на своїй постели, дожидаючи в пригноблению рани.

Що могло з ним стати ся, що кождий брав єго за Маттея? Або може він дійстно перемінив ся в него? Отже така переміна, така вандрівка тїла можлива? Ледве зробив ся день, спитав він одного старого, поважного товариша недолї:

— Чи ви може вже коли чули про таке, щоби один чоловік приймив на себе на довший або коротший час стать другого чоловіка?

— Кажуть що таке деколи діє ся — відповів арештант, котрий вправді не належав до змови, однако твердо вірив у всїлякі чари. І він став оповідати ріжні дивні і страшні історії, де люди при помочи всїляких чародійских штук перемінювали ся у всїлякі сотворіня часом від одного слова.

Ґрассови мороз перейшов по тїлї.

— Зроблю ще послїдну пробу — подумав — вилїзу на гору до вікна, буду дивити ся і ждати, може надійде який днакомий, того поклячу по імени. А може він мене пізнає? Хочу мати певність, розвязку тої загадки. — Він почав вже сам сумнївати ся.

Францеско Ручелля, веселий член товариства і визначний приятель штуки, переходив попри вязницю, очевидно лиш „случайно". Ґрассо промовив до него сердечно і вже тїшив ся надією, що вскорі буде вільний від свого тяжкого ярма.

Але Ручелля поглянув на него з великим зачудованєм і спитав холодно і гордо:

— Чого сьміє ся до мене тамтой пан?

Ґрассо на смерть наляканий відповів:

— Алеж прошу тебе, будь розумний. Ти чейже знаєш Ґрасса?

— Очивидно — відповів Ручелля — саме іду від него, я зробив там замовленє.

І він пійшов дальше.

Ґрассо знеохочений і пригноблений зліз з вікна. Щось таки мусїло з ним стати ся. Він тяжко зітхнув.

— Ах, я нещастний! То я дійстно став вічним довжником Маттеом?

Застукано до дверий вязниці.

— Маттео, твої два братя хотять з тобою говорити. Іди до того вікна з решіткою.

— Два братя? Я не маю ніякого.

— Не роби дурниць! Они вже й так нетерпеливі.

Ґрассо підійшов знов до решітки. Сейчас дав ся почути голос:

— Вставай ся, Маттео! Чи ти мусиш

ни. Передовсім має бути зменшений час служби у войску і буде заведена дволітна служба в лінії а 8 літ в резерві. Міністерство маринарки має бути основно зреорґанізоване і буде називати ся на будуче міністерством морскої оборони, бо й головною єго задачею буде укріплене побережа і портів. Етати міністерства мають бути значно зменшені а богато висших посад в адміністрациї буде скасованих.

Вість, що японьский повновластник мировий бар. Комура зробив собі „гаракірі“ (розпоров живіт), єсть безосновною. Правдою єсть лиш то, що бар. Комура дійстно занедужав, але вже має ся ліпше і виїде до Японії.

Розрухи в Японії ще не притихли. В Осака відбуло ся оногди велике віче, на котрім ухвалено резолюцию жадаючу зірваня мира з Росиєю і уступленя кабінету. По вічу прийшло до великої бійки, в котрій зранено около 40 осіб. Вість, мов би товпа демонстрантів в Токіо убила цілу родину бар. Комури, здає ся бути неправдивою. — Велику шкоду потерпіла японьска воєнна фльота. В ночи з дня 9 с. м. зачав горіти з незвістної причини панцирник „Мікаса“. Заким залога могла уратувати ся, огонь дістав ся до маґазину пороху і настав вибух, внаслідок котрого затонув корабель з 599 людьми залоги.

Новинки.

Львів, дня 13 вересня 1905.

— **Іменованя і перенесеня.** Висший суд краєвий переніс канцелярийного офіцияла Е. Топольницкого з Радехова до Станиславова і іменував Франца Ксав. Фачиньского в Бережанах ст. офіциялом в Копичинцях, Йосифа Юл. Шелера в Перемишли ведучим ґрунтові книги в Перемишли, Антона Ґрубера в Косові ст. канцелїстом в Радехові. — П. Намістник іменував підофіцира 55 пп. Григория Стойкова поліцийним канцелїстом в дирекциї поліциї у Львові.

— **Ц. к. Адміністрация податків** для міста Львова оповіщує: По мисли постанови §. 217 al. 3 закона о безпосередних податках особистих з дня 25 жовтня 1896 Взд. ч. 220 подає ся сим до загальної відомости, що витяги з наказів заплати податку особисто-доходового виміреного на рік 1905 вложені будуть в Відділї рахунковім ц. к. Адміністрациї податків у Львові (пл. Цловий ч. 1 II поверх) від 18 вересня 1905 почавши через 14 днів т. є. до 1 жовтня 1905 включно від години 9—1 перед полуднем до перегляду належито леґітимованим податникам податку особисто-доходового а належачим до округа оцінкового Львів-місто. Виготовлене відписів і витягів не єсть дозволене а евентуальні надужитя будуть карані по мисли § 246 покликаного закона.

— **Огнї.** З Жовківщини пишуть нам: Дня 9 с. м. вибух в нашім селї Бояниці в само полудне огонь і знищив 4 селяньскі загороди разом з запасом збіжа і паші. Шкода була обезпечена ледве на 1400 К. Люди були в поли, задля посухи недостаток води, то й ратунок був трудний. Протоє маємо завдячити кільком господарям, а особливо п. Мариянови Жихоневи, завідателеви двора, молодому дідичеви п. Ґлоґовскому і надлїсничому п. Ризевичеви, котрі з наражененм власного житя ратували, що огонь не розширив ся, бо инакше половина густо забудованого села була би пійшла з димом. *Ю. С.* — Дня 6 с. м. вибух в селї Лучинцях, рогатиньского пов., страшний огонь і знищив звезене добро десятьох господарів. Огонь ширив ся завзято: доперва удало ся місцевому пожарничому „Соколови“ та прибувшим „Соколам“ з сусїдного села Бабухова огонь здержати.

— **Значна крадїж.** З Золочева доносять: В ночи з 6 на 7 с. м. допустили ся якісь злодії значної крадежи в коршмі Венямина Сіґаля в Підгірцях, забираючи єму 2233 К готівкою в банкнотах, золотій і дрібній монеті, дві книжочки каси щадничої виставлені на імя Венямина Сіґаля і Пеці Сеґаль і два векслї на 1100 К і 100 К. О крадїж підозріні чотири мужчини, котрі згаданої ночи забавляли ся в коршмі, приїхавши візком запряженим в два коні.

— **Смерть під колесами поїзду.** Дня 11 вересня пополудневий посьпішний поїзд, що ішов зі Львова, переїхав перед самою стациєю в Мшанї якогось селянина, котрий розірваний машиною, упав трупом на місци. Нещасний хотів очивидно перейти через зелїзничий насип в хвили, коли від Львова надїхав поїзд. Тїло нещасного збило ся в клубок так, що ушкодило провід до автоматичної бремзи, поміщеної під машиною. В наслїдок тої пригоди треба було застановити поїзд для усуненя перешкоди і направи ушкодженої машини, що потягнуло за собою опізнене поїзду о 25 мінут.

– **З Товариства** „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителів і учительок“. Рада надзираюча тов-а „Взаїмна поміч“ вибрана на перших загальних зборах дня 28 серпня уконституована ся на першім засїданю дня 3 вересня в сей спосіб: Головою Ради і Товариства вибрано Кир. Малїцкого, директора школи Щирци, заступником голови Ник. Мороза, дир. школи вправ у Львові, секретарем Спир. Ґерусїньского, учителя школи ім. Шашкевича у Львові, заст. секр. П. Гриньовского, учит. школи вправ у Львові (кооптовано до Ради після статуту на місци Конст. Малїцкої з Лужан, яка внесла резиґнацию), першим директором Андр. Алиськевича, проф. VI ґімназиї у Львові, другим директором Ів. Строньского, управителя школи в Збоїсках під Львовом, заступниками директорів О. Гайдукевича, упр. шк. в Замарстинові і М. Моша, упр. шк. в Ременові. До Ради входять єще др. Яр. Кулачковский, директор „Днїстра“, др. М. Коцюба, проф. муж. семинариї, Іван Вертипорох, упр. шк. в Ляшках корол. і Іван Бурчак, учитель вид. школи в Бібрцї. — Рішено поки що не обсаджувати місце директора канцеляриї іменованого Радою, лишень обходити ся на разї помочию провізоричного урядника канцелярийного а то тому, бо Рада Надз. не бажає видавати в перших лїтах більшу квоту на адміністрацию і спиняти тим успішний розвій сеї фінансової інституциї. Рішено просити Видїл Руского Тов-а педаґоґічного о безкористне відступлене льокалю на урядженє канцеляриї і засїданя як Ради надз. так Дирекциї Тов-а. Ухвалено завести чим скорше чековий оборот і внести поданя о засноване відділів окружних там, де вступило до Тов-а що найменше 10 членів (після статуту). Принято до відомости, що до Тов-а вступило до 650 членів і що впливають неустанно деклярациї і присилки гроший титулом вписового і місячних вкладок. Вибрано вже президию секциї правної охорони і помочи зложену з трех членів Ради Надз. і поручено їй як найскорше кооптувати членів як правників так і досьвідних учителїв і щирих патриотів з инших кругів суспільности, уложити реґулямін для поступованя в справі оборони учителїв і взагалі з'орґанізувати швидко се так важне тїло адвокатске. — Ухвалено поручити Дирекциї акцию шireня ідеї Тов-а і приєднуваня єму всїх учителїв і учительок в Галичині і Буковині на звичайних, а сьвідомих

заєдно приносити сором нам і твоїй бідній матери? Куди то доведе? Раз ще, але й послідний раз, заплатимо твої довги, але лиш під услівєм, коли ти обіцяєш на всьо, що тобі дороге і сьвяте, що на будуче станеш иншим, ліпшим чоловіком.

В очах Ґрасса появили ся сльози, так сердечно промавляв брат.

— Отже добре — відповів він — я радо поправлю ся, бо я й сам хотів би за всяку ціну стати иншим чоловіком. Обіцюю, що на будуче не буду нї вам нї моїй добрій старій матери робити встиду. Але тепер освободіть мене звідси. Від вчера не мав я нічого в устах як кусник сухого хлїба. Я справдї вже близький розпуки.

Братя дали єму слово, що до вечера буде вільний.

Ґрассо відітхнув.

— Свобода. Але що буде тодї, коли я буду на волї? Мій власний дім замкнений передо мною! Ба, чи я взагалї маю ще власний дім? Можлива річ, що то лиш моя уява, що я Ґрассо. Чи я мушу ним бути? Може я збожеволів.

Такими і подібними гадками мучив він свій мозок навіть ще тодї, коли наблизив ся вечер, а з ним година освободженя.

Двері вязницї отворили ся і судовий писар крикнув:

— Хто з вас Маттео, довжник?

— Я, пане! — скрикнув Ґрассо урадуваний. Аби дістати ся на давно бажану свободу, видавав він себе вже радо за другого.

— Ти тепер вільний і маєш за те подякувати твоїм братям, що ждуть на тебе при виходї.

На долинї повитали єго і поцїлували братя, яким він тепер перший раз в своїм житю рад був добре приглянути ся — але не міг, бо они вхопили єго і повели скоро до приготовленої вечері.

Зголоднїлий Ґрассо ішов за ними послушно як вівця. Вскорі сидів за богато заставленим столом і почув себе при їдї добірних страв і питю доброго вина таким вдоволеним і щасливим, що сам з власної волї називав вже цїлком єму чужих людий „любими братьми“. Їх імен очивидно він не знав і навіть не сьмів питати о то, аби не зрадити ся.

Тимчасом Брунелескі і прочі члени веселого товариства сидїли в сумежній комнатї, прислухували ся сердечній розмові трех нових братів і мусїли на силу здержувати ся, аби не розреготати ся голосно при надто зворушених братних висловах. Але они держали ся добре, бо ще не прийшов конець комедиї.

Добрі братя налили до чарки підпитого вже артиста нешкідного средства на спанє, яке цїлком повалило єго з ніг. Тепер могли з ним робити, що хотїли.

Заговірники увійшли тепер до комнати, окружили запоморочeного з голосним реготом, поклали єго на ноші, перенесли до дому під проводом Брунелескі'ого і положили до ліжка, головою в ногах. Відтак в єго робітни поперевертали всьо до гори ногами, немов би яка дика орда там господарила. Ключ вложили до кишенї Ґрасса, пожелали єму приємного сну і забрали ся домів, замкнувши за собою двері другим ключем, який був у Брунелескі'ого.

Ґрассо спав як камінь. Коли рано озвав ся великий дзвін катедри, обудив ся він і хотів встати, аби як звичайно зайти до своєї робітнї, але він почув себе страшенно утомленим. Що з ним могло дїяти ся? В голові було єму так тяжко, цїле тїло болїло єго і він був мов збитий, так що ледве міг отворити очи.

— Де я? — питав сам себе недовіряючи собі. — Чи то моя комната? І хто я властиво є? Маттео чи Ґрассо?

Єму здавало ся, що має сон. Скоро одів ся, передумав ще раз всьо, що пережив, і постановив собі тепер ще раз провірити, хто і що він є? Чи то всьо, що дїяло ся, а що він собі як найточнїйше пригадував, був сон чи дійстність?

— Імовірно лиш сон — потїшав себе. Зійшов до робітнї, але тут задержав ся і аж назад подав ся, коли побачив страшенний нелад.

Вийшов на ринок. „Случайно“ надійшли єму на стрічу Брунелескі і Донателльо, але він не сьмів промовити до них.

Славний архітект крикнув до него:

— Добрий день, Ґрассо! Чого ти такий сумний і прибитий?

Ґрассо усьміхнув ся щасливо, коли почув своє імя.

— Моїй матери вже ліпше — говорив Брунелескі дальше — то була лиш легка, перемиаюча недуга. Але куди ти пропав вчера, що я тебе не міг віднайти? Правда, ти вже чув, що стало ся Маттеови: збожеволів і єму здає ся, що він є ти!

— Що то за істория? — спитав Донателльо.

Єго приятель оповів єму всьо то, що стало ся з Ґрассом.

Той глядів то на одного то на другого і відтак промовив напів до себе:

— На сьвітї діють ся таки ріжні дивні річи. І я міг би щось оповісти, коли-б хотів.

Але він мовчав.

Тим більше за те оповідала собі сьміюча ся Фльоренция.

і щирих патриотів з усіх верств рускої суспільности на членів спомагаючих і добродіїв. На сім засїдане закінчено.

— **Землетрясенє в Італії.** Про цїлу грозу великої катастрофи в полудневій Італії нема ще доси всїх подробиць, бо їх множество і часописи не вспіли ще всего подати. Римскі часописи порівнують теперішне землетрясенє з землетрясенєм в лїтах 1638 і 1783, називаючи єго більшою катастрофою як нещасте з р. 1894, яке навістило Реджіо і Пальму. Gazetta di Messine описує ось як катастрофу в самій Месині: „Страшні сцени не дадуть ся навіть в приближеню описати і серце здригає ся на вид жертв, добуваних зпід румовища. Видко голови облиті кровю і страшно поторощені члени, приліплені до меблів; розвалини вкриті денеде калужами крови. Ті, що уратували ся, стоять перелякані, без духа, не годні вимовити слова. Глухе пригноблене малює ся на їх блїдих лицях. Инші бігають як божевільні по знищених улицях. Тут і там нарід клячить перед церквами і фіґурами сьвятих та благає Господа Бога о змилуванє. Улицями тягнуть ся довгі процесиї ранених, несених за місто на поле. Діють ся при тім потрясаючі сцени терпіня, скарги або безсильного гніву. Мужчини і женщини, старці і діти кидають ся з окликами розпуки на ранених та погибших на ношах, цїлуючи їх в останнє…“ — Землетрясенє було найсильнїйше коло Тирреньского моря; ті околиці навістила подібна катастрофа в 1894 р. В многих сторонах повстали в земли щілини, широкі на 4 до 5 метрів, а глубокі на 20 метрів. В Мелїто провалила ся семинария а в ній погибло богато питомців. В Монтелеоне повторили ся оногдашної ночи лекші потрясеня. Майже цїле то місто розвалене і між иншими розсипало ся в румовище 16 історичних палат. З околичних гір скотили ся в долину величезні відломки скал та каміня і знищили богато господарских загород. В Наїтана завалила ся касарня карабінерів, гребучи румовищем богато людий. В деяких місцевостях розсипали ся зелїзничі двірцї а на ріці Царуфо завалив ся із страшним гуком великий зелїзничий міст. Подібна судьба постигла богато инших зелїзничих мостів. Взагалї мало котрий зелїзничий шлях неушкоджений; навіть телеґрафічні стовпи попадали. Замітна річ, що рівночасно вулькани Везув, Етна і Стромболї почали сильнїйше вибухати. Стромболї розпочав живійшу діяльність на який тиждень перед землетрясенєм. Везув в послїднім часї почав викидати масу попелу та каміня, а лява, що спливає з нового кратеру, дійшла аж поза зелїзничу лїнію і перервала комунікацию. В Неаполи побоюють ся великого вибуху сего вулькана.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок** товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові з днем 31 серпня 1905 року (сотики пропущено):

I. Вкладки щадничі:

	Кор.
вложено . . .	644.951·—
винято . . .	404.097·—
стан з кінцем серпня	2,024.572·—

II. Позички на скрипти і векслї:

уділено 705 нових позичок в сумі	743.283·—
сплачено 334 цїлковитої рати .	390.567·—
стан з кінцем липня у 3310 довжників	1,969.118·—

III. Уділи членьскі вплачені від 3724 членів кор. . . .	150.939·—
IV. Фонд резервовий і фонди на страти	30.027·—
разом фонд власний кор. . .	190.966·—
V. Цінні папери і вкладки в других товариствах кор. . .	268.638·—
VI. Готівка на рах. біжучім і в касї кор.	125.653·—

Вкладки принимаємо на 4%; позички уділяємо на 6%. При сплатї на 30 рат піврічних виносить рата амортизацийна 5·18 від 100 кор.

— **В товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“** видано в місяци серпни с. р. 32.327 важних поліс на суму 27,915.123 кор. обезпеченої вартости з премією 272.265 кор. 30 сот. Разом від 1 січня по конець серпня с. р. видано 132.453 важних поліс з премією 1,254.221 К 26 сот.; попередного року за той сам час було 118.925, важних поліс з премією 1,085.973 кор. 91 сотиків, отже сего року єсть о 13.529 поліс і 168.246 кор. 45 сот. премії більше.

Шкід в серпни було 294 случаїв, від початку року по конець серпня було 1414 шкід, котрі разом з коштами лїквідациї виносять 811.069 К 76 с., — з чого по потрученю части реасекурованої лишаєсь на власний рахунок 370.168 К 62 с. в порівнаню з роком попередним єсть сего року о 153 шкід більше і о 128.831 К відшкодовань менше.

Фонди Товариства виносять 1,260.966 корон 15 сотиків.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 12 вересня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·75 до 7·90; жито 5·90 до 6·10; овес 5·75 до 6·80; ячмінь пашний 5·25 до 5·50; ячмінь броварний 6·25 до 6·50; ріпак 11·— до 11·50; льнянка —— до —·—; горох до вареня 8·50 до 9·—; вика —·— до —·—; бобик 5·75 до 6·50; гречка —— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо 80·— до 85·—; конюшина червона 50·— до 60·—; конюшина біла 50·— до 60·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка —·— до —·—.

Телеґрами.

Будапешт, 13 вересня. Вчера відкрито тут X. межинародний конґрес антиалькоголїчний. Підчас торжества відкритя промавляв міністер Люкач іменем правительства і заявив, що правительство в інтересї населеня увзглядпить ухвали конґресу.

Рим, 13 вересня. В Олєарія, Трофеа і иньших місцевостях повторило ся вчера землетрясенє. — Королева жертвувала 50.000 лїрів (корон) для жертв землетрясеня в Калябриї.

Батум, 13 вересня. (Петерб. Аґ.). Мусулмани на провінциї ведуть завзяту борбу з християнами.

Ню-Йорк, 13 вересня. Члени росийскої комісиї мирової від'їхали на кораблі „Цїсар Вільгельм II.“ Перед виїздом Вітте і бар. Розен зложили працальні візити японьскій комісиї мировій. Бар. Комура, котрий, як звістно, єсть недужий, попращав ся з росийскими комісарями за посередництвом посла Такаґіри. В порті працала товпа від'їзджаючих окликами в честь Росиї.

Штокгольм 13 вересня. „Stokholm. Tidningen“ доносить з Гельзінґфорса про затоплене корабля коло Якобштадту. В пятницю урядники митові зблизили ся до корабля, щоби оглянути набір. В тій хвили однак залога говоряча по анґлійски загрозила їм, що буде стріляти та кликала: „Можете вибирати межи смертию а поворотом на сушу“. Урядники митові завернули ся. В 20 мінут опісля корабель вилетів у воздух а залога виратувала ся при помочи лодки. На місце катастрофи прибув ґубернатор. Назви корабля не можна було докладно відчитати.

Бердичів 13 вересня. Полїция викрила великий тайний маґазин оружия. Підчас зібраня в божници арештовано 67 жидів. Забрано богато письм революцийних.

Владикавказ 13 вересня. Около 30 людий напало на поїзд почтовий, котрий довели до вискоченя із шин, і стріляли до него та забили одного подорожного а 34 осіб зранили.

Козенца 13 вересня. Від вчера 8 год. до 2 год. нинї рано далось почути три рази землетрясенє, сполучене з підземним гуком, та наробило богато шкоди і викликало переполох.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Саломон.

(З хорватского — **Вяч. Новака.**)

I.

То не було єго хрестне імя, лише прозвище, яким почтили єго добрі сусїди. Єго суха, згорблена стать, єго запалі очи і звисаючі уста викликували радше співчутє як сьміх. А однако не відступали єго діти, сьміяли ся жінки, дратував єго старий і молодий: „Земля обертає ся!“ Але Саломон, обганяючись по дорозі від вліздивих,воркотів: „Ні, сонце обертає ся!“

Він терпів від дитиньства на фізичне і духове ослабленє. Єго отець найшов свій гріб в филях моря і мати виховала свого сина одинака, аби на старі лїта найти в нім підпору — надія, яка мимо малих услівий і слабих виглядів таки здійстнила ся. Саломон хотів спершу стати моряком, але єго віддалено яко неспосібного; вкрутив ся між моряків, але єго прогнали, бо він мав їм приносити нещастє; вкінци вступив на науку до сільского коваля, та на жаль єго слабе рамя не могло двигати тяжкого молота. Аж одного дня замітила мати, що він дуже зручно латає діри свого старого одіня і она полишила єго при тім ремеслї. Від тепер працював Саломон голкою, став без науки сільским кравцем, самоуком свого рода.

Саломон шив від рана до вечера і — фільософував. Часто, коли сидів коло малого віконця, опустив руки на колїна, а суху, подогасту голову на груди і глядячи на голку, роздумовав о сьвіті:

— Коли би земля обертала ся, тоді… тоді був би я тут, вандрував би через море і острови, а відтак… ні, то дурниця! Чиж сонце не стоїть рано над горами, в полудне над головою, а відтак коли вечер зайде за море, чи не вандрує цїлу ніч довкола…. Земля мала би обертати ся? Чи при такім шаленім обертаню не закрутилась би нам голова? А чи наша хата і хата сусїда не стоїть все на тім самім місци? Куди би то всьо не порозлїталось би, коли-б, Боже борони, почала земля обертати ся? — Ми були би тоді кождої хвилї на иншім місци і кілько людий погибло би при такім обертаню своїі шапки!… Той послїдний доказ видавав ся єму найважнїйшим.

Саломон був добродушний і мав мягке серце. Любив діти, обдаровував їх відкравками сукна і шив для їх ляльок кафтаники, спіднички і т. ин. Всї сільскі пси були єго знакомими, бо він давав їм хлїба і гладив їх рукою. Коли бачив, що конї або воли в запрязї стояли на спеці і мучили ся зі спраги задля звичайного ледарства фірманів, начирав сам води і напував бідну худобину. Людий оминав, бо они єго висьміявали. Навіть єго рідна мати, стара Пока, коли бачила, як цїлий сьвіт сьміє ся з него, жалувала, що Господь не забрав єго вже давно до себе, жадаючи, що випливало не так з твердого серця як з журби о єго будучність. Перед нею не сьмів він виявити ні одної своєї думки, ні одного бажаня: він мав вже більше як трийцять лїт, а однако слухав єї як мала дитина, бо може чув, що без єї опіки пропав би в тім злобнім сьвітї.

(Конець буде).

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).